

první dámy polské poezie. Ta totiž 2. července 2003 oslavila v dobrém zdraví a neutuchající tvůrčí síle své osmdesáté narozeniny.

O tvorbě nositelky Nobelovy ceny za literaturu přijelo do Ostravy přednášet a diskutovat mnoho vědců z Polska i České republiky. Polská účast byla velmi výrazná. Přijeli literární vědci i jazykovedci z Poznaně, Lodže, Vratislavi, Katovic, Gdaňsku, Opolí či Bielska. Potěšitelné bylo, že pozvání do Ostravy přijali i mezinárodně uznávaní badatelé. V tomto smyslu byla významná především účast Anny Legeżyńskiej z Univerzity Adama Mickiewicze v Poznani, která patří k největším znalkyním tvorby W. Szymborské. Prof. Legeżyńska přednesla nejen zahajovací referát konference, ale po celé dva dny ochotně naslouchala textům ostatních účastníků a velmi aktivně se zapojovala do diskuse.

Na plenárním zasedání zazněly tři referáty. A. Legeżyńska se zabývala především místem člověka a přírody v básnickém světě autorky. T. Świątosławska z Lodžské univerzity se věnovala prozaickým textům ze sbírky *Nowe lektury nadobowiążkowe* a J. Brzozowski z Lodže hovořil o formální i obsahové stránce básně *Uprzejmość niewidomych*.

Po plenárním zasedání následovalo jednání ve dvou sekcích. Sekce A byla věnována různým literárněvědným aspektům básnické i prozaické tvorby W. Szymborské, její osobní filozofii, charakteristikám jejího poetického jazyka či využití motivů z jiných

oblastí umění. Sekce B byla věnována především recepci autorčiny tvorby ze strany čtenářů i kritiků a problematice intertextuality v její tvorbě. V obou sekcích převažovaly referáty polských hostů, avšak významné místo měla v programu také vystoupení zástupců českých polonistických pracovišť.

Na konferenci byla výrazně zastoupena především polonistika ostravská a brněnská. Z domácích jmenujme alespoň M. Balowského, který hovořil o sémantice chvil, trvání a pomíjivosti v poslední sbírce W. Szymborské *Chwila*, a Z. Matyskovou, jež ukázala, jak Szymborskou vnímají kritici, badatelé, překladatelé a přátelé. Brněnskou polonistiku reprezentovali K. Kardyni-Pelikánová, R. Putzlacher-Buchtová a R. Madeckí. K. Pelikánová (jednání se nemohla zúčastnit) se ve svém referátu zaměřila na problematiku žánrové kvalifikace poetických děl W. Szymborské, R. Putzlacher-Buchtová se pokusila ukázat básnířku jako živého člověka v kontextu kulturního dění a R. Madeckí se věnoval otázkám řečových žánrů v autorčině básnickém jazyce, zejména využití prvků modifikovaného dialogu v básních *Na wieży Babel* a *Pogrzeb*.

Obdobný program konference byl doplněn zajímavými doprovodnými akcemi. Za zmínku stojí zejména výstava Władysława Szymborska – život a tvorba a také humorně pojatá slavnostní večeře s autorčinými limericky.

Roman Madeckí

MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ V ROCE 2003

Také v roce 2003 se konala řada mezinárodních literárněvědných konferencí, ať už u nás, nebo v zahraničí. Vybral jsem z nich tři, které sice každá vypovídaly o jiném předmětu či fenoménu slovanských literatur, nicméně společný měly kontext: dění v Evropě.

OBRAZ MINULOSTI V SOUČASNÉ ČESKÉ A POLSKÉ LITERATUŘE byl název konference, která se konala v Domě kultury Petra Bezruče v Opavě v polovině listopadu, a pořádala ji Slezská univerzita v Opavě. Opavská česko-polská akce je již tradiční – koná se totiž každým rokem od 1995, nejprve v spolupráci s filiálkou Slezské univerzity v Těšíně, později s Opolskou univerzitou. V posledních letech také narůstal počet účastníků z Polska, takže na posledním jednání převažovali. Dvoudenní akce se zabývala obrazem blízké i vzdálenější minulosti jak v poezii, tak v próze české i polské. A také spektrum autorů bylo nesmírně rozmanité: z polské literatury se hovořilo např. o J. Pilchovi, O. Tokarczuk, T. Nowakowském, J. M. Rymkiewiczovi, A.

Świrszczyńské, K. I. Galczyńském, J. Iwaszkiewiczovi, o polské publicistice, filmu atd., z české literatury mj. o V. Macurovi, D. Hodrové, L. Vaculíkoví, V. Havlovi, J. Kainarovi ad.

ČESKO-SLOVENSKÉ VZTAHY, EVROPA A SVĚT bylo téma už šesté česko-slovenské slovanské konference, která se konala počátkem prosince na FF MU v Brně. Pořádaly ji kromě Ústavu slavistiky FF MU Slavistická společnost Franka Wollmana, Středoevropské centrum slovanských studií a Český komitét slavistů ve spolupráci s brněnskou pobočkou Literárněvědné společnosti. Rovněž záber tohoto setkání byl široký – týkal se vzájemných vztahů, překladů, recepce, literárních proudů, vydavatelských aktivit i jednotlivých autorů a svoje referáty na něm přednesli vědci z Brna, Opavy, Olomouce, Bratislavy, Banské Bystrice, Nitry, Prešova a Pilisescaby.

SLOVANSKÉ LITERATURY PO ROCE 1989 V DIALOGU S EVROPOU A SVĚTEM

je ústřední problematika Mezinárodní vědecké sítě, jejíž úvodní pracovní zasedání se konalo v červenci v Budyšině. Síť pracuje na třech dílčích aspektech daného tématu – účastníci z Varšavy, Katovic, Poznaň, Krakova, Brna, Budyšína, Nitry, Moskvy,

Minsku a Edmontnu proto hovořili o multikulturalnosti společnosti, o minoritách v ní, o otázkách identity a feminismu a důsledcích transformace společenského systému v bývalých socialistických zemích a jejím dopadu na literaturu.

Ludvík Štěpán